BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-3432-7/21

Mostar: 13.01.2022. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, postupajući po žalbi potencijanog ponuditelja „EUNOIA" d.o.o. Sarajevo, zastupan po punomoćniku Samri Hadžović, odvjetniku iz Sarajeva, izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju, ugovornog tijela Općina Centar Sarajevo, u postupku javne nabave - Usluge izrade glavnog mašinskog projekta instalacija grijanja i hlađenja sa pratećim projektom za zgradu Općine Centar i Kantona Sarajevo, na temelju članka 93. stavak (7), članka 104. i 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH" broj: 39/14) na sjednici Vijeća III održanoj dana 13.01.2022. godine, donio je

R J E Š E N J E

1. **Usvaja se** žalba potencijalnog ponuditelja potencijanog ponuditelja „EUNOIA" d.o.o. Sarajevo, zastupan po punomoćniku Samri Hadžović, odvjetniku iz Sarajeva, izjavljenoj na Tendersku dokumentaciju, ugovornog tijela Općina Centar Sarajevo, u postupku javne nabave - Usluge izrade glavnog mašinskog projekta instalacija grijanja i hlađenja sa pratećim projektom za zgradu Općine Centar i Kantona Sarajevo, i **poništava se:**
   - **Tenderska dokumentacija zajedno s Obavijesti o nabavi broj: 848-7-2-184-3-146/21 od 10.11.2021. godine**
2. Usvaja se zahtjev žalitelja za naknadu troškova sastava žalbe izjavljene po punomoćniku/odvjetniku Samri Hadžović iz Sarajeva u iznosu od 280,80 KM, koje je ugovorno tijelo dužno nadokanditi žalitelju u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja.
3. Povrat uplaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršit će se posebnim rješenjem ovog tijela.

O b r a z l o ž e n j e

Ugovorno tijelo Općina Centar Sarajevo (u daljnjem tekstu: ugovorno tijelo) pokrenulo je postupak javne nabave putem Konkurentskog zahtjeva u postupku nabave - Usluge izrade glavnog mašinskog projekta instalacija grijanja i hlađenja sa pratećim projektom za zgradu Općine Centar

i Kantona Sarajevo, za koji je Obavijest o nabavi broj: 848-7-2-184-3-146/21 od 10.11.2021. godine objavljena na Portalu javnih nabava.

Nakon preuzimanja tenderske dokumentacije, potencijalni ponuditelj „EUNOIA" d.o.o. Sarajevo, zastupan po punomoćniku Samri Hadžović, odvjetniku iz Sarajeva (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio je žalbu koju je ugovorno tijelo u skladu sa člankom 100. stavak (5) Zakona o javnim nabavama proslijedilo ovom tijelu kod kojeg je zaprimljena dana 09.12.2021. godine.

Navedena žalba je kompletirana uplatom naknade za pokretanje žalbenog postupka dana 22.12.2021. godine.

Žalitelj u žalbi navodi da izjavljuje žalbu zbog povrede odredaba postupka javne nabavke;
Žalitelj je dana 24.11.2021. godine sa Portala javnih nabavki preuzeo kompletnu tendersku dokumentaciju u okviru postupka Javne nabavke (u daljem tekstu: *"TD"*).
DOKAZ:

- Izvještaj o preuzimanju tenderske dokumentacije od strane registriranih operatera od 24.11.2021. godine;
- Rješenje o izmjenama podataka od 18.08.2020. godine;

Tokom uvida i analizom TD, Žalitelj je uočio daje Ugovorni organ povrijedio odredbe postupka javne nabavke, kako slijedi.
Ugovorni organ je u tački 7.2.1. TD - SPOSOBNOST OBAVLJANJA PROFESIONALNE DJELATNOSTI, utvrdio da ponuđač, u cilju učešća u postupku javne nabavke putem otvorenog postupka, mora ispunjavati sljedeće uslove sposobnosti obavljanja profesionalne djelatnosti i to:
1) da je registrovan za obavljanje djelatnosti koja je predmet ove nabavke;
2) da može obavljati usluge projektovanja na objektu koji su pod zaštitom (nacionalni spomenici) odnosno da je ponuđač upisan u važeći Registar projektanata kojima je dato ovlaštenje da za obavljanje djelatnosti projektovanja iz oblasti zaštite, konzervacije i rehabilitacije nacionalnih spomenika za građevine i zahvate iz nadležnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja.
U tački 7.2.2 TD je dalje utvrđeno da ponuđači trebaju u svrhu dokazivanja profesionalne sposobnosti, uz ponudu dostaviti dokaz o registraciji u odgovarajućem profesionalnom ili drugom registru u zemlji u kojoj su registrovani ili da obezbjede posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog organa kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost, koja je u vezi sa predmetom nabavke. Dostavljeni dokazi se priznaju, bez obzira na kojem nivou vlasti su izdati.
Nadalje je utvrđeno daje dokaz za tačku 7.2.1. pod 1):
Aktuelni izvod iz sudskog registra ili izjavu/potvrdu nadležnog organa iz kojeg se vidi daje ponuđač registrovan za obavljanje djelatnosti koja je predmet ove nabavke.
Dokaz za tačku 7.2.1. pod 2) je:
Ovlaštenje nadležne institucije da je ponuđač upisan u važeći Registar projektanata za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite, konzervacije i rehabilitacije nacionalnih spomenika, za građevine i zahvate iz nadležnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja, u skladu sa odredbama Zakona o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika (..Službene novine Federacije

BiH". br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07) i Odluka o proglašenju zgrade Kantona i Općine Centar historijskom građevinom („Službeni glasnik BiH", br. 56/18, 64/20, 1/21)
Dokazi za tačku 7.2.1. pod I) i 7.2.1. pod 2) koji se dostavljaju moraju biti originali ili ovjerene kopije.
Žaliteli ističe da je ovako postavljen zahtjev iz TD suprotan ZJN, te kao takav nezakonit.
Naime, postavljanje ovlaštenja iz tačke 7.2.1. pod 2.) kao kvalifikacionog uslova koji bi morali ispuniti svi učesnici u postupku javne nabavke kako bi njihove ponude bile prihvatljive, predstavlja ograničenje konkurencije u postupku javne nabavke, što je suprotno osnovnim principima iz člana 3. ZJN.
Shodno odredbama ZJN, ovlaštenje može predstavljati samo dodatni uslov sposobnosti za pružanje usluga u predmetnoj oblasti, uslijed čega ga ugovorni organ može postaviti samo kao uslov za zaključenje ugovora o javnoj nabavci, a nikako kao kvalifikacioni uslov. Dakle, pri pripremi tenderske dokumentaciju, ugovorni organi ovlaštenja mogu tražiti isključivo kao uslov za zaključenje ugovora o javnoj nabavcu, koji će morati ispuniti onaj ponuđač koji bude izabran kao najpovoljniji.
Ugovorni organ je napravio propust kada u TD nije ostavio mogućnost naknadnog pribavljanja istog. Naime, u skladu sa ZJN, mišljenjima Agencije za javne nabavke BiH kao i prakse Ureda za razmatranje žalbi u BiH i Suda BiH, Ugovorni organ nema pravo zahtjevati od ponuđača da u fazi nuđenja posjeduju ovu vrstu ovlaštenja, već je dužan u TD ostaviti mogućnost ponuđačima koji u momentu pripreme odnosno predaje ponuda ne posjeduje traženo ovlaštenje, mogućnost da isto pribave i dostave Ugovornom organu u određenom roku od dana prijema odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuđača.
Navedeno nesporno proizlazi iz stava Agencije za javne nabavke u BiH (u daljem tekstu: *"Agencija")* od 26.05.2015. godine, u kojem se navodi da se licenca/ovlaštenje može tražiti samo kao uslov za zaključivanje ugovora. Posebno što član 46. navodi da se sve licence priznaju bez obzira na kojem nivou su izdate. Također zahtjevanje bilo kakvih licenci koje izdaju organi u Bosni i Hercegovini suprotna je principu jednakog tretmana potencijalnih ponuđača. Stoga zalitjevanje licence u skladu sa materijalnim propisom u Bosni i Hercegovini može biti samo uslov za zaključivanje ugovora. I obavezno se unosi u uslove za dodjelu ugovora ili u ostale informacije u skladu sa članom 3. stav (2) tačka e) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. Naime ako se ovaj zahtjev postavi u tenderskoj dokumentaciji kao uslov za zaključivanje ugovora, onda svi potencijalni ponuđači znaju da moraju imati licencu ako dobiju ugovor, te će u svoju ponudu vjerovatno ukalkulisati i taj trošak.

Nadalje, u stavu Agencije od 14.10.2016. godine, se također navod i:
"Zakon o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) se zasniva na nekoliko opštih principa koji su navedeni u članu 3. Zakona. Ova odredba. između ostalog, zahtijeva da ugovorni organi preduzmu sve potrebne mjere kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim dobavljačima, uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i

transparentnosti. Navedeni principi zahtijevaju npr: otkrivanje istih informacija privrednim subjektima koji učestvuju, primjena istih uslova za sve učesnike u postupku javne nabavke, itd.
Principe jednakog tretmana i nediskriminacije ugovorni organ treba poštovati tokom cijelog procesa nabavke počinjući sa pripremom tenderske dokumentacije i uspostavljanjem zahtijeva koje trebaju ispuniti privredni subjekti zainteresovani za javnu nabavku, pa sve do izbora dobavljača i dodjele ugovora. Osim u članu 3. Zakona principi jednakog tretmana i nediskriminacije se navode i u drugim odredbama Zakona, posebno za određene pojedinačne faze postupka javne nabavke.
Nadalje, ugovorni organ priprema tendersku dokumentaciju u skladu sa odredbama člana 53. Zakona.
Čl. 45.-51. Zakona utvrđeni su kvaliftkacioni kriteriji koje ugovorni organ postavlja u postupcima javne nabavke kako bi utvrdio da su kandidati/ponuđači sposobni za izvršenje ugovora o javnoj nabavci koji će se zaključiti nakon provedenog postupka.
Napominjemo da se uslovi iz Člana 45. Zakona obavezno postavljaju u svim postupcima javne nabavke iz Poglavlja 1. Odjeljak C. Zakona, dok se uslovi iz čl. 46.-51. Zakona mogu postaviti, u zavisnosti od procjene ugovornog organa da li su neophodni i koji od tih uslova su potrebni da bi se utvrdila kvalijikovano.st kandidatu/ponuđača za izvršenje konkretnog ugovora.
Članom 46. Zakona utvrđeno je da ugovorni organ može provjerili sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti kandidata/ponuđača, član 47. Zakona utvrđuje mogućnost postavljanja minimalnih uslova u pogledu ekonomske i fmansijske sposobnosti kandidata/ponuđača, dok se čl. 48., 49., 50. i 51. Zakona odnose na tehničku i profesionalnu sposobnost kandidata/ponuđača odnosno mogućnost provjere iste.
Svrha primjene tih kvalifikacionih uslova jeste da se provjeri da li su dobavljači u stanju da izvrše izgovor u skladu sa zahtjevima ugovornog organa. Dakle, Zakon ne definiše maksimum kvalifikacionih uslova, nego u svakom slučaju ti zahtjevi moraju biti povezani i proporcionalni sa predmetom ugovora i ne smiju imati restriktivan efekat na konkurenciju.
Ključno je da se uzme u obzir pravična i otvorena konkurencija pri utvrđivanju kvalifikacionih uslova. Ne smiju se utvrdili uslovi kojim bi se određeni ponuđači ili grupe ponuđača isključile iz učešća u postupku za predmetni ugovor. Također, utvrđivanjem nerealno visokih uslova za učešće u odnosu na predmet nabavke, ugovorni organ ograničava konkurenciju. Sto je suprotno osnovnim principima definisanim u članu 3. Zakona.

Nadalje, zakonodavac u odredbi člana 46. Zakona definiše registraciju za obavljanje profesionalne djelatnosti, a ne licencu. Registracijom se. u skladu s ovim Zakonom, ima smatrati upis u sudski registar subjekata upisa, koje vode nadležni sudovi, a kojim se privredni subjekti registruju da mogu obavljati određenu profesionalnu djelatnost, ili upis u opštinsku evidenciju za fizička lica. Ponuđač može biti registrovan, a nemati licencu za određene poslove. Dakle, navođenje licence kao kvalifikacionos uslova u smislu člana 46. Zakona u tenderskoi dokumentaciji, koji bi morali ispuniti svi učesnici u postupku da bi njihove ponude bile prihvatljive, predstavlja ograničavajući efekat na konkurenciju, što ie suprotno osnovnim principima Zakona. U smislu ovog Zakona licenca bi trebala da predstavlja dodatni uslov sposobnosti za izvođenje radova u oblasti

građevinarstva, i kao takvu ugovorni organ je može postaviti kao uslov koji je neophodno obezbjediti prije zaključenja ugovora.
Dakle, ugovorni organ, kada priprema tendersku dokumentaciju, licencu može navesti kao uslov predloženog ugovora koji će morati ispuniti onaj ponuđač koji je izabran kan najpovoljniji, a ne kao kvalifikacioni uslov:"
Zbog svega navedenog. Žalitelj predlaže da Ugovorni organ u cijelosti uvaži žalbu kao osnovanu, te na odgovarajući način izmjeni tendersku dokumentaciju, objavi izmjene tenderske dokumentacije i produži rok za predaju ponuda, te nadoknadi Zalitelju sve troškove postupka.
Ukoliko Ugovorni organ ne usvoji ovu žalbu, predlažemo da istu, zajedno sa dokazima dostavljenim uz žalbene navode, u skladu sa članom 100. stav (5) ZJN, proslijedi Uredu za razmatranje žalbi, pa predlažemo da Ured za razmatranje žalbi uvažavajući žalbene navode poništi sporne tenderske uslove. odnosno obaveže Ugovorni organ da izvrši izmjenu tenderske dokumentacije na odgovarajući način, te obaveže Ugovorni organ da nadoknadi Žalitelju troškove žalbenog postupka.
Troškovnik: Sastav žalbe: Ukupno sa PDV-om: 240,00 KM 40,80 KM 280.80 KM

Ugovorno tijelo u izjašnjenju na žalbu navodi da je dana 26.11.2021.godine Općini Centar Sarajevo, dostavljena žalba od strane potencijalnog ponuđača „EUNOIA" d.o.o. Sarajevo, Ul. Muhameda ef.Pandže br. 395 zastupanog po punomoćniku Samri Hadžović, advokatu iz Sarajeva, Ul. Branilaca Sarajeva br. 20 na Tendersku dokumentaciju za usluge izrade glavnog mašinskog projekta instalacija grijanja i hlađenja sa pratećim elektro projektom za zgradu Općine Centar Sarajevo i Kantona Sarajevo - zajednička javna nabavka, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda od 10.11.2021. godine, objavljenu na Portalu javnih nabavki, Obavještenje o nabavci br. 848-7-2- 184-3-146/21.
Nakon detaljne analize dostavljene žalbe, Ugovorni organ je konstatovao da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštenog lica.
Ugovorni organ je prilikom provjere dostavljene žalbe, utvrdio da je žalitelj preuzeo izmjene i ispravke tenderske dokumetnacije dana 24.11.2021.godine u 18:05:44 h, te da je žalbu predao 26.11.2021.godine. Javno otvaranje ponuda je predviđeno 29.11.2021.godine.
U skladu sa analizom navoda iz žalbe žalitelja, Ugovorni organ konstatuje da je ista **neosnovana u cijelosti.**
Služba za javne nabavke, zajedničke poslove i informatiku je u saradnji sa Stručnom službom za zajedničke poslove Kantona Sarajevo sačinila tendersku dokumentaciju za usluge izrade glavnog mašinskog projekta instalacija grijanja i hlađenja sa pratećim elektro projektom za zgradu Općine Centar Sarajevo i Kantona Sarajevo - zajednička javna nabavka, te predlaže da se žalba potencijalnog ponuđača „EUNOIA" d.0.0. Sarajevo, Ul. Muhameda ef.Pandže br. 395 zastupanog po punomoćniku Samri Hadžović, advokatu iz Sarajeva, Ul. Branilaca Sarajeva br. 20 na Tendersku dokumentaciju za usluge izrade glavnog mašinskog projekta instalacija grijanja i hlađenja sa pratećim elektro projektom za zgradu Općine Centar Sarajevo i Kantona Sarajevo -

zajednička javna nabavka, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, Obavještenje 0 nabavci br. 848-7-2-184-3-146/21 od 10.11.2021.godine, odbije kao neosnovana u cijelosti.
Ugovorni organ je sasvim ispravno i u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama kao i drugim podzakonskim aktima, te u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („SI. glasnik BiH" broj 90/14 i 20/15) sačinio tendersku dokumentaciju za predmetnu nabavku. Žalba je u cijelosti neosnovana, nema pravnog osnova niti ukazivanja na povredu odredbi Zakona 0 javnim nabavkama, i predlaže se Opšinskom načelniku da istu odbije i proslijedi Uredu za razmatranje žalbi BiH Filijala/Podružnica Mostar na nadležno postupanje.

Navodi žalitelja:

„Tokom uvida i analizom TD, Žalitelj je uočio da je Ugovorni organ povrijedio odredbe postupka javne nabavke, kako slijedi.

*Ugovorni organ je u tački 7.2.1. TD - **SPOSOBNOST ORAVUANJA PROFESIONALNE DJELATNOSTI,** utvrdio da ponuđač, u cilju učešća u postupku javne nabavke putem otvorenog postupka, mora ispunjavati sljedeće uslove sposobnosti obavljanja profesionalne djelatnosti i to:*

- *Da je registrovan za obavljanje djelatnosti koja je predmet ove nabavke;*
- *da može obavljati usluge projektovanja na objektu koji su pod zaštitom (nacionalni spomenici) odnosno da ie ponuđač upisan u važeći Registar projektanata koiima ie dato ovlaštenje da za obavljanje djelatnosti oroiektovania iz oblasti zaštite, konzervaciie i rehabilitacije nacionalnih spomenika, za građevine i zahvate iz Federalnog ministarstva prostornog uređenja.*

U tački 7.2.2. TD je dalje utvrđeno da ponuđači trebaju u svrhu dokazivanja profesionalne sposobnosti, **uz ponudu** dostaviti dokaz o registraciji u odgovarajućem profesionalnom ili drugom registru u zemlji u kojoj su registrovani ili da obezbjede posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog organa kojim se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost, koja je u vezi sa predmetnom nabavke. Dostavljeni dokazi se priznaju, bez obzira na kojem nivou vlasti su izdati:

Nadalje je utvrđeno da je **dokaz za tačku 7.2.1. pod 1):**

Aktuelni izvod iz sudskog registra ili izjava/potvrda nadležnog organa iz kojeg se vidi da je ponuđač registrovan za obavljanje djelatnosti koja je predmetom ove nabavke.

Dokaz za tačku 7.2.1. pod 2) je:

Ovlaštenje nadležne institucije da je ponuđač upisan u važeći Registar projektanata za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite konzervacije i rehabilitacije nacionalnih spomenika, za građevine i zahvate iz Federalnog ministarstva prostornog uređenja, u skladu sa odredbama Zakona o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika („Službene novine Federacije BiH" br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07) i Odluka o proglašenju zgrade Kantona i Općine Centar historijskom građevinom („Službeni glasnik BiH", br. 56/18, 64/20, 1/21)

Dokazi za tačku 7.2.1 pod 1) i 7.2.1 pod 2) koji se dostavljaju moraju biti originali ili ovjerene kopije.

Žaliteli ističe da ie ovako postavljen zahtjev iz TD suprotan ZJN. te kao takav nezakonit.

Naime, ovlaštenja iz tačke 7.2.1, pod 2.) kao kvalifikacionoa uslova koji bi morali ispuniti svi učesnici u postupku javne nabavke kako bi njihove ponude bile prihvatljive, predstavlja

ograničenje konkurencije u postupku javne nabavke, što je suprotno osnovnim principima iz člana 3. ZJN.

Shodno odredbama ZJN, ovlaštenje može predstavljati samo dodatni uslov sposobnosti za pružanje usluga u predmetnoj oblasti, uslijed čega ga ugovorni organ može postaviti samo kao uslov za zaključenje ugovora o javnoj nabavci, a nikako kao kvalifikacioni uslov Dakle, pri pripremi tenderske ugovorni organi ovlaštenja mogu tražiti isključivo kao uslov za zaključenje ugovora o javnoj nabavci, koji će morati ispuniti onaj ponuđač koji bude izabran kao najpovoljniji.

Ugovorni organ je napravio propust kada u TD nije ostavio mogućnost naknadnog pribavljanja istog Naime, u skladu sa ZJN, mišljenjima Agencije za javne nabavke BiH kao i prakse Ureda za razmatranje žalbi u BiH i Suda BiH, Ugovorni organ nema pravo zahtjevati od ponuđača da u fazi u nuđenja posjeduju ovu vrstu ovlaštenja, već je dužan u TD ostaviti mogućnost ponuđačima koji u momentu pripreme odnosno predaje ponuda ne posjeduje traženo ovlaštenje, mogućnost da isto pribave i dostave Ugovornom organu u određenom roku od dana prijema odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuđača

Navedeno nesporno proizlazi iz stava Agencije za javne nabavke u BiH (u daljem tekstu: ***"Agencija"*** od 26.05.2015. godine, u kojem se navodi da se licenca/ovlaštenje može tražiti samo kao uslov za zaključivanje ugovora. Posebno što član 46. navodi da se sve licence priznaju bez obzira na kojem nivou su izdate. Također zahtijevanje bilo kakvih licenci koje izdaju organi u Bosni i Hercegovini suprotna je principa jednakog tretmana potencijalnih ponuđača. Stoga zahtijevanje licence u skladu se materijalnim propisom u Bosni i Hercegovini može biti samo uslov za zaključivanje ugovora. I obavezno se unosi u uslove za dodjelu ugovora ili u ostale informacije u skladu sa članom 3. stav (2) tačka e) Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. Naime ako se ovaj zahtjev postavi u tenderskoj dokumentaciji kao uslov za zaključivanje ugovora, onda svi potencijali ponuđači znaju da moraju imati licencu ako dobiju ugovor, to će u svoju ponudu vjerovatno ukalkulisati i taj trošak.

Nadalje, u stavu Agencije od 14.10.2016. godine, se također navodi:

„Zakon o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) se zasniva na nekoliko opšitih principa koji su navedeni u članu 3. Zakona. Ova odredba između ostalog, zahtjeva da uorgani organi preduzmu sve potrebne mjere kako be se osigurala pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim dobavljačima, uz ostvarivanje jednakog tretmana nediskriminacije i transparentnosti. Navedeni principi zahtjevaju npr. otkrivanje istih informacija privrednim subjektima koji učestvuju, primjena istih uslova za sve učesnike u postupka javne nabavke, itd.

Principe jednakog tretmana i nediskriminacije ugovorni organ treba poštovati tokom cijelog procesa nabavke počinjući sa pripremom tenderske dokumentacije i uspostavljanjem zahtijeva koje trebaju ispuniti privredi subjekti zainteresovani za javna nabavku, pa sve do izbora dobavljača i dodjele ugovora. Osim učlanu 3. Zakona principi jednakog tretmana i nediskriminacije se navade i u dragim odredbama Zakon, posebno za određene pojedinačne faze postupku javne nabavke.

Nadalje, ugovorni organ priprema tendersku dokumentaciju u skladu sa odredbama člana 53. Zakona.

Čl. 45.-51. Zakona utvrđeni su kvalifikacioni kriteriji koje ugovorni organ postavlja u postupcima javne nabavke kako bi utvrdio da su kandidati/ponuđači sposobni za izvršenje ugovora o javnoj nabavci koji će se zaključit nakon provedenog postupka.
Napominjemo da se uslovi iz člana 45. Zakona obavezno postavljaju u svim postupcima javne nabavke iz Poglavlja 1. Odjeljak C Zakona, dok se uslovi iz čl. 46-51. Zakona mogu postaviti, a zavisnosti od procjene ugovornog organa da ii su neophodni i koji od tih uslova su potrebni da bi se utvrdila kvalifikovanost kandidata/ponuđača za izvršenje konkretnog ugovora.
Članom 46. Zakona utvrđeno je da ugovorni organ može provjeriti sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti kandidata ponuđača, član 47. Zakona utvrđuje mogućnost postavljanja minimalnih uslova pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti kandidata/ ponuđača, dok se čl. 48., 49., 50. i 51. Zakona odnose na tehničke i profesionalnu sposobnost kandidata ponuđača odnosno mogućnost provjere iste.
Svrha primjene tih kvalifikacionih uslova jeste da se provjeri da li su dobavljači u stanju da izvrše ugovor skladu sa zahtjevna ugovornog organa Dakle, Zakon ne definiše maksimum kvalifikacionih uslova, nego u svakom slučaju ti zahtjevi moraju biti povezani i proporcionalni sa predmetom ugovora i ne smiju imati restriktivan efekat na konkurenciju.
Ključno je da se uzme u obzir pravična i otvorena konkurencija pri utvrđivanju kvalifikacionih uslova. Ne smiju se utvrditi uslove kojim bi se određeni ponuđači ili grupe ponuđača isključile iz učešća u postupku za predmetni govor. Također, utvrđivanjem nerealno visokih uslova za učešće u odnosu na predmet nabavke, ugovorni organ ograničava konkurenciju, što je suprotno principima definiranim u čl. 3. Zakona.
Nadalje, zakonodavac u odredbi člana 46. Zakona definiše registraciju za obavljanje profesionalne djelatnosti, a ne licencu. Registracijom se, u skladu s ovim Zakonom, ima smatrati upis u sudski registar subjekata upisa, koji vode nadležni sudovi, a kojim se privredni subjekti registruju sta mogu obavljati određenu profesionalnu djelatnost ili upis u opštinsku evidenciju za fizička lica. Ponuđač može biti registrovan, a nemati licencu za određene poslove. Dakle, navođenje licence kao kvalifikacionog uslova u smislu člana 46. Zakon u tenderskoi dokumentaciji, koii bi morali ispuniti svi učesnici u postupku da bi njihove ponude bile prihvatljive, predstavljaju ograničavajući efekt na konkurenciju, što ie suprotno osnovnim principima Zakona. U tom smislu ovog Zakona licenca bi trebala da predstavlja dodatni uslov sposobnosti za izvođenje radova u oblasti građevinarstva, i kao takvi govorni organ je može postaviti kao uslov koji je neophodno obezbijediti prije zaključenja ugovor.
Dakle, ugovorni organ kada priprema tendersku dokumentaciju, licencu mode navesti kao uslov predloženog ugovora koji će morati ispuniti onaj ponuđač koji je izabran kao najpovoljniji, a ne kao kvalifikacioni uslov"
Žalbeni navodi nisu osnovani iz razloga što je Ugovorni organ sasvim ispravno i u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima sačinio Tendersku dokumentaciju za predmetnu nabavku. Imajuću u vidu da je na isti način sačinjena tenderska dokumetnacija za usluge projektovanja sanacije i restauracije fasade zgrade Općine Centar Sarajevo i Kantona Sarajevo, te uspješno okončana procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača, smatramo da je žalitelj neupućen u suštinu

same nabavke. Navodi su neutemeljeni i neosnovani pogotovo što je Projektnim zadatkom jasno definsana usluga projektovanja sa osvrtom na zgrade koje su proglašene nacionalnim spomenikom. Žalitelj se poziva na traženje „licenci" što ovom tenderskom dokumentacijom nije zahtijevano. Ugovorni organ ima potpuno pravo zahtijevati dostavljanje dokaza za sve ponuđače koji imaju odobrenje za projektovanje na objektima koji su proglašeni nacionalnim spomenikom. Zgrada Općine Centar i Kantona Sarajevo je proglašena nacionalnim spomenikom („Službeni glasnik BiH", broj. 56/18, 64/20 i 1/21), te u skladu sa navedenim, svi potencijalni ponuđači moraju ispunjavati dokaze o ovlaštenju da mogu vršiti projektovanje ovakvih objekata.

Stav Agencije za javne nabavke koje navodi žalitelj nije osnovan, jer se mišljenje Agencije odnosi na licence za izvođenje radova, a nikako na usluge projektovanja objekata koji su proglašeni nacionalnim spomenikom. Žalitelj je pogrešno ocijenio stav Agencije, te je navod neutemeljen i bespredmentan. Ugovorni organ ima apsolutno pravo zahtijevati traženo odobrenje za usluge projektovanja, jer se radi o objektu koji je proglašen nacionalnim spomenikom. Registar projektanata je propisan podzakonskim propisima Federalnog ministarstva prostornog uređenja FBIH, te samo registrovani projektanti mogu vršiti izradu projekta zaštite, konzervacije i rehabilitacije nacionalnih spomenika.

U skladu sa navedeni, a poštujući stavove Agencije za javne nabavke ugovorni organ je u skladu sa Projektnim zadatakom postavio minimalne uslove kvalifikacije svih potencijalnih ponuđača.

Ugovorni organ nijednom odredbom tenderske dokumentacije nije prekršio zakonske propise, niti je doveo potencijalne ponuđače u neravnopravan položaj. Smatramo da svi potencijalni ponuđači koji nemaju uslov (ovlaštenje za usluge projektovanja objekata proglašenih nacionalnim spomenikom) imaju mogućnost da učestvuju u predmetnoj nabavci kao grupa ponuđača zajedno sa onim ponuđačima koji imaju traženi uslov.

U skladu sa članom 44. stav (1) Zakona o javnim nabavkama, Ugovorni organ ima pravo da izvrši provjeru ponuđača, odnosno da u skladu sa postavljenim minimalnim uslovima za učešće, provjeri da li je ponuđač ispunjava uslove kvalifikacije, tj. da li je pouzdan i sposoban da izvrši ugovor za predmetne usluge.

Isto tako u postupku izrade tenderske dokumentacije za predmetnu zajedničku javnu nabavku učestovalo je više stručnih lica, koji se nalaze na Listi eksperata Vlade Kantona Sarajevo putem Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanja kvalitetom Kantona Sarajevo.

U skladu sa tačkom 7.2. Sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti,ugovorni organ je jasno definisao koji su uslovi neophodni za ponuđače, te ukazao koje tačno dokaze je potrebno dostaviti.

Žalitelj u žalbi dalje navodi:

„Zbog svega navedenog, Žalitelj predlaže da Ugovorni organ u cijelosti uvaži žalbu kao osnovanu, te na odgovarajući način izmjeni tendersku dokumentaciju, objavi izmjene tenderske dokumentacije i produži rok za predaju ponuda, te nadoknadi Žalitelju sve troškove postupka. Ukoliko Ugovori organ ne usvoji ovu žalbu, predlažemo da istu, zajedno sa dokazima dostavljenim uz žalbene navode, u skladu sa članom 100. stav (5) ZJN, proslijedi Uredu za razmatranje žalbi, pa predlažemo da Ured za razmatranje žalbi uvažavajući žalbene navode poništiti sporne tenderske uslove, odnosno obaveže Ugovoni organ da izvrši izmjenu tenderske dokumentacije na

odgovarajući način, te obaveže Ugovorni organ da nadoknadi Žatitelju troškove Žalbenog postupka".
O troškovima uplaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka odučuje drugostepeni organ Ured za razmatranje žalbi BiH Filijala Mostar).
Smatramo da je žalitelj imao namjeru da dostavljanjem žalbe prouzrokuje štetu ugovornom organu, odnosno da spriječi provođenje zakonite procedure zajedničke javne nabavke, imajući u vidu zajednička sredstva koja su planirana u Budžetu Općine Centar Sarajevo, i u Budžetu Stručne službe za zajedničke poslove Kantona Sarajevo do kraja tekuće 2021.godine. Kako Ugovorni organ nema saznanja koji su potencijalni ponuđači dostavili ponude do dana podnođenja žalbe, smatramo da je žalba bespredmetna, neutemeljena i neosnovana.
Na prijedlog Službe za javne nabavke, zajedničke poslove i informatiku u saradnji .. Stručnom službom za zajedničke poslove Kantona Sarajevo ostaje pri Tenderskoj dokumentaciji za usluge izrade glavnog mašinskog projekta instalacija grijanja i hlađenja sa pratećim elektro projektom za zgradu Općine Centar Sarajevo i Kantona Sarajevo - zajednička javna nabavka, putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda* te da ne postoie propusti kod postavljanja svih uslova za kvalifikaciju ponuda.

Sukladno članku 94. stavak (3) ZJN žalitelj je ovom tijelu svojim aktom od 20.12.2021. godine dostavio Odgovor na izjašnjenje ugovornog tijela koji je zaprimljen kod ovog tijela dana 20.12.2021. godine u kojem navodi da u cijelosti ostaje kod svih navoda istaknutih u žalbi izjavljenoj 26.11.2021. godine na tendersku dokumentaciju iz Javne nabavke, a da se u ovom odgovoru osvrće općenito na izjašnjenje Ugovornog organa broj 02-11-3961/21 od 30.11.2021. godine.
Žalitelj prije svega ističe da su navodi Ugovornog organa da je na isti način sačinio tendersku dokumentaciju za neki raniji postupak javne nabavke koji je navodno uspješno okončan, posve irelevantni. Razlog uspješnog okončanja je zasigurno taj što niko nije sporio tendersku dokumentaciju odnosno nezakonito postavljen kvalifikacioni uslov. Sama činjenica da je postupak "uspješno" okončan je bez uticaja na ovaj žalbeni postupak i ostaje vidjeti kako će neki drugi organi nadležni za kontrolu rada Ugovornog organa ocijeniti uspješnost provedenog postupka.
Ugovorni organ pogrešno shvata navode Žalitelja istaknute u žalbi. Nesporno je da Ugovorni organ ima pravo tražiti od ponuđača ovlaštenje za projektovanje na objektima koji su proglašeni nacionalnim spomenikom, ali je sporno što Ugovorni organ isto zahtjeva u laži dostavljanja ponude kao kvalifikacioni uslov bez ostavljanja mogućnosti ponuđačima da u slučaju njihovog odabira za najpovoljnijeg ponuđača, isto naknadno pribave i dostave do roka koji bi utvrdio upravo Ugovorni organ. Žalitelj je navedeno detaljno obrazložio u svojoj žalbi.
Nadalje, Ugovorni organ je taj koji pogrešno shvata stav Agencije za javne nabavke na koji se Žalitelj pozvao u žalbi, a što je rezultat pogrešne interpretacije istog. Svrha pozivanja na navedeno mišljenje od strane Žalitelja je bila da ukaže Ugovornom organu daje pogriješio pri

izradi tenderske dokumentacije jer se ovlaštenja (za projektovanje. izvođenje radova i si.) neovisno o vrsti, ne mogu tražiti u fazi nuđenja, a što je jasno obrazloženo u referentnom mišljenju.
Zbog svega navedenog, Žalitelj traži od Ureda za razmatranje žalbi da usvoji žalbu kao osnovanu, poništi sporne tenderske uslove, odnosno obaveže Ugovorni organ da izvrši izmjenu tenderske dokumentacije na odgovarajući način, te obaveže Ugovorni organ da nadoknadi Žalitelju troškove žalbenog postupka.

Ovo tijelo je po službenoj dužnosti, prije razmatranja žalbe, utvrđivalo dopuštenost, pravovremenost, te da li je žalba izjavljena od ovlaštene osobe, sukladno članku 109. Zakona o javnim nabavama, te utvrdilo da je žalba pravovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe.

Pored navedenog ovo tijelo je prije razmatranja žalbe utvrđivalo ispunjenost uvjeta u smislu odredbe članka 105. i članka 108. stavak (3) Zakona o javnim nabavama i utvrdilo da su ispunjeni uvjeti za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članaka Zakona.

Žalba je utemeljena

Postupajući po žalbi, ovo tijelo je izvršilo uvid u dostavljenu dokumentaciju, analizirajući pojedinačne dokaze i njihovu međusobnu vezu, imajući u vidu žalbene navode, izjašnjenje ugovornog tijela i pravila postupka provođenja javnih nabava.

Ispitujući utemeljenost žalbenih navoda žalitelja, *koji se odnose na zahtjevanje dokaza o odobrenju za projektovanje iz oblasti zaštite, konzervacije i rehabilitacije nacionalnih spomenika za građevine i zahvate iz nadležnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja, kao kvalifikacionog uslova u smislu člana 46. Zakona u tenderskoj dokumentaciji, smatrajući da navedeno predstavlja ograničavajući efekat na konkurenciju*, a nakon pregleda dostavljene dokumentacije za predmetni postupak javne nabave, ovo tijelo je izvršilo uvid u predmetnu tendersku dokumentaciju/Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda, u cilju utvrđivanja uvjeta koje je ugovorno tijelo propisalo u ovom pogledu, te je našlo da tenderska dokumentacija sadrži bitne nedostatke zbog kojih je predmetni postupak potrebno poništiti u cijelosti.

Naime, u točki 7.2.1. predmetne tenderske dokumentacije, a koja se odnosi na uvjete za sudjelovanje - sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti (članak 46. ZJN), propsiano je sljedeće:

1) *da je registrovan za obavljanje djelatnosti koja je predmet ove nabavke;*

2) *da može obavljati usluge projektovanja na objektu koji su pod zaštitom (nacionalni spomenici) odnosno da je ponuđač upisan u važeći Registar projektanata kojima je dato ovlaštenje da za obavljanje djelatnosti projektovanja iz oblasti zaštite, konzervacije i rehabilitacije nacionalnih spomenika za građevine i zahvate iz nadležnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja.*

Nadalje, u točki 7.2.2 TD ugovorno tijelo u svrhu dokazivanja profesionalne sposobnosti, zahtjeva dokaz o registraciji u odgovarajućem profesionalnom ili drugom registru u zemlji u kojoj su registrovani ili da osiguraju posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog tijela kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost, koja je u vezi sa predmetom nabave. Dostavljeni dokazi se priznaju, bez obzira na kojem nivou vlasti su izdati.

Dokaz za točku 7.2.1. pod 1):

Aktuelni izvod iz sudskog registra ili izjavu/potvrdu nadležnog organa iz kojeg se vidi da je ponuđač registrovan za obavljanje djelatnosti koja je predmet ove nabavke.

Dokaz za točku 7.2.1. pod 2):

Ovlaštenje nadležne institucije da je ponuđač upisan u važeći Registar projektanata za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite, konzervacije i rehabilitacije nacionalnih spomenika, za građevine i zahvate iz nadležnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja, u skladu sa odredbama Zakona o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika (..Službene novine Federacije BiH". br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07) i Odluka o proglašenju zgrade Kantona i Općine Centar historijskom građevinom („Službeni glasnik BiH", br. 56/18, 64/20, 1/21).

U pogledu predmetnog žalbenog navoda, ovo tijelo prije svega ukazuje da je Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih i Odlukom o proglašenju zgrade Kantona i Općine Centar reguliran način izdavanja navedenog ovlaštenja.

S druge strane, posebno se ističe da je člankom 46. Zakona o javnim nabavama taksativno propisano da ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji može od kandidata/ponuditelja zahtijevati da dokažu svoju registraciju u odgovarajućim profesionalnim ili drugim registrima zemlje u kojoj su registrirani ili da osiguraju posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog tijela kojom se dokazuje njihovo pravo na obavljanje profesionalne djelatnosti, koja je u vezi sa predmetom nabave"

Navedeno se posebno ističe, s obzirom da iz definicije citiranog članka Zakona, proizlazi da je ugovorno tijelo moglo zahtijevati izjavu ili potvrdu mjerodavne institucije kojom se dokazuje pravo na obavljanje profesionalne djelatnosti, što bi bilo u skladu sa člankom 46. Zakona o javnim nabavama.

Stoga, ovako propisan zahtjev u kojem se zahtijeva Ovlaštenje nadležne institucije da je ponuditelj upisan u važeći Registar projektanata za obavljanje djelatnosti iz oblasti zaštite, konzervacije i rehabilitacije nacionalnih spomenika, za građevine i zahvate iz nadležnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja, u okviru sposobnosti za obavljanje profesionalne djelatnosti, u suprotnosti je sa člankom 46. Zakona o javnim nabavama, te predstavlja povredu

načela jednakog tretmana, odnosno načela zabrane diskriminacije i samim time razlog je za poništenje tenderske dokumentacije.

Zbog navedenog ovo tijelo smatra da je navedeni propust ugovornog tijela doveo do bitnih pogrešaka u tenderskoj dokumentaciji, te se žalbeni navod smatra utemeljenim, kao i žalba u cijelosti.

U predmetnoj žalbi postavljen je zahtjev žalitelja za naknadu troškova pravnog zastupanja po odvjetniku Samri Hadžović iz Sarajeva, u iznosu od 280,80 KM. S obzirom da je žalba utemeljena, sukladno članku 105. Zakona o upravnom postupku, usvaja se zahtjev žalitelja za naknadu troškova pravnog zastupanja po imenovanom odvjetniku u ukupnom iznosu od 280,80 KM, primjenom članka 18. stavak 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika u FBiH („Službene novine FBiH" broj 22/04) koji se sastoje od troškova sastava žalbe u iznosu od 240,00 KM, uvećanom za PDV iznos od 40,80 KM.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 500,00 KM izvršit će se na temelju posebnog rješenja ovog tijela, u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i čl. 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. Zakona o javnim nabavama.

Na temelju činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, sukladno članku 104. i 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama, ovo tijelo riješilo je žalbu, kao u izrijeci ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema Rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

mr.sci Amar Hadžiomerović

Dostaviti:

- Eunoia d.o.o. Sarajevo, zastupan po punomoćniku Samri Hadžović, odvjetniku iz Sarajeva
- Općina Centar Sarajevo
- evidencija
- a/a